

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/205/2021
Identifikačné číslo spisu: 8615200695
Dátum vydania rozhodnutia: 15.12.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8615200695.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobkyne: M. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, XXX XX O., zastúpená JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom so sídlom Mlynská č. 28, 040 01 Košice, proti žalovanej: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu škody a ublíženia na zdraví, vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6C/33/2015, o dovolaní žalovanej voči rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/130/2019-392 zo dňa 08. júla 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 08.07.2020 sp. zn. 13Co/130/2019 v potvrdzujúcej časti, ktorou potvrdil II. výrok napadnutého rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 6C/33/2015-311 zo dňa 21.03.2019 v časti, ktorou uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2.966,40 eura spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 29.01.2015 do zaplatenia spolu so súvisiacim výrokom V. (o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok) a výrokom VI. (o povinnosti žalovanej nahradiť žalobkyni trovy konania), z r u š u j e a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Vo zvyšku dovolanie žalovanej z a m i e t a.

Odôvodnenie

1.1. Žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni z titulu bolestného sumu 202 eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 31.12.2014 do zaplatenia, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 22.248,- eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 29.01.2015 do zaplatenia, trovy konania a trovy právneho zastúpenia. Žalobu odôvodnila tým, že pri dopravnej nehode dňa 04.11.2013 utrpela na D. V. v K.G. ťažké ublíženie na zdraví ako chodkyňa zrazená motorovým vozidlom zn. Škoda Felícia, ev. č. K.-XXXAJ. Morové vozidlo viedol vodič Š. Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorý sa nedostatočne venoval vedeniu vozidla a na priechode pre chodcov ju prednou časťou vozidla zrazil. Na základe trestného rozkazu Okresného súdu Svidník zo dňa 4.2.2014, č. k. 1T/14/2014 bol vodič Š. Q. uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona. Za škodu na zdraví jej zodpovedá poistený prevádzkovateľ a vodič motorového

vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, na základe objektívnej zodpovednosti podľa ust. § 427 a nasl. tiež ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zák. č. 381/2001 Z. z. v platnom znení u žalovanej. Nároky žalobkyne na náhradu škody z ublíženia na zdraví sú kryté povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Priamy nárok voči poisťovateľovi je daný § 15 tohto zákona.

1.2. Právny zástupca žalobkyne písomným podaním zo dňa 9.9.2015 označeným ako čiastočné späťvzatie zoberal žalobu čiastočne späť a žiadal, aby súd v tejto časti konanie zastavil, nakoľko žalovaná plnila žalobkyni po podaní žaloby za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 20.600,- eur. Žalobná pohľadávka z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia tak predstavovala sumu 1.648,- eur. Zároveň vyčísliť 5,05 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 20.600,- eur od 29.1.2015 do 2.9.2015, čo predstavuje 615,63 eura.

1.3. Žalobkyňa počas konania realizovala zmenu návrhu dňa 20.10.2015, ktorým navrhla, aby súd zvýšil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %, čo pri základnom bodovom hodnotení 1350 bodov, t. j. 22.248 eur, predstavuje 11.124,- eur a pripustil rozšírenie žaloby o sumu 11.124,- eur z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia.

1.4. Po predložení kontrolného znaleckého posudku súd uznesením na pojednávaní dňa 27.9.2018 pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni z titulu bolestného sumu 202 eur s 5,05 %-ným ročným úrokom z omeškania od 31.12.2014 do zaplatenia, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2.966,40 eura s 5,05 %-ným ročným úrokom z omeškania od 29.1.2015 do zaplatenia, 5,05 %-ný ročný úrok z omeškania od 29.1.2015 do 2.9.2015 vyčíslený vo výške 615,63 eura, z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 11.783,20 eura, trovy konania a právneho zastúpenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2.1. Okresný súd Svidník rozhodol rozsudkom č. k. 6C/33/2015-311 zo dňa 21. marca 2019 tak, že:

I. Konanie o zaplatenie sumy 20.600 eur zastavil.

II. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2.966,40 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne do 29.1.2015 do zaplatenia, 5,05 % úrok z omeškania ročne od 29.1.2015 do 2.9.2015 zo sumy 20.600,- eur vo výške 615,63 eura, z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 4.713,40 eura, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšku žalobu zamietol.

IV. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Svidník č. ú. XXXXXXXX-XXX/XXXX sumu 1.499,16 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 1.733,50 eura prostredníctvom prevádzkovateľa systému Slovenská pošta, a. s., IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica.

VI. Žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2.2. V konaní bolo vypracovaných a predložených niekoľko znaleckých posudkov a odborných vyjadrení. Podľa lekárskeho posudku S.. Z.. A. C. zo dňa 01.10.2014 bolo bolestné ohodnotené vo výške 530 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 1350 bodov. Žalovaná vychádzala z lekárskeho posudku Z.. A. K. zo dňa 01.10.2014, avšak ohľadne určenia výšky SSU, kedy ide o otázku odbornú, za účelom objektivizácie uplatneného nároku si dala vyhotoviť odborné vyjadrenie znaleckej organizácie (vyjadrenie dávali Z.. H. Z., S.. a Z.. S. O.). Dňa 05.10.2016 žalovaná písomne navrhla vykonať znalecké dokazovanie znalcom ustanoveným súdom poukazujúc na ust. § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. Návrh odôvodnila tým, že vzhľadom na odborné vyjadrenie znaleckej organizácie forensic.sk má dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku. Uznesením súdu č. k. 6C/33/2015-130 zo dňa 08.03.2017 bol ustanovený znalec Z.. S. N. z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia traumatológie za účelom vypracovania znaleckého posudku na stanovenie celkového bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia somatických následkov. Na pojednávaní dňa 28.11.2017 žalobkyňa uviedla výhrady k znaleckému posudku Z.. S.. N., ktorý si dala odborne posúdiť Z.. F., ktorý je tiež znalcom a ktorý v ňom zistil pochybenia. Tento znalecký posudok neprispel k náležitému objasneniu veci, preto navrhla pre

objektívne posúdenie tohto prípadu, aby bol vypracovaný kontrolný ústavný znalecký posudok znaleckou organizáciou, keďže v danom prípade už forensic.sk ako znalecká organizácia dávala určité odborné stanovisko, ale bez vyšetrenia žalobkyne. Uznesením súdu č. k. 6C/33/2015-180 zo dňa 18.12.2017 bola ustanovená znalecká organizácia LEGE ARTIS, s.r.o. za účelom vypracovania kontrolného znaleckého posudku. Znalci tejto znaleckej organizácie stanovili celkové bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia somatických následkov u žalobkyne na počet 1 430 bodov, a to položkou 432a.

2.3. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie v bode 59. uviedol, že bolestné žalobkyne v dôsledku ťažkého ublíženia na zdraví, ktorý utrpela pri dopravnej nehode, bolo ohodnotené lekárskej posudkom o bolestnom vypracovaným Z.. A. K., posudzujúcim lekárom oddelenia úrazovej chirurgie U. A. B. Q. S. a Z.. A. C., primárom oddelenia zo dňa 1.10.2014 vo výške 530 bodov. Žalobkyňa si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnila dňa 14.10.2014 u žalovanej nárok za bolestné vo výške 8.735,- eur (530 bodov x 16,48 eur), žalovaná dňa 30.12.2014 zaplatila žalobkyni sumu 8.533,- eur (530 bodov x 16,10 eur). Sporným medzi stranami ostalo zaplatenie bolestného vo výške 202 eur, ktoré si žalobkyňa uplatnila žalobou. Žalobkyňa poukazovala na rozdielnu hodnotu bodu pri plnení žalovanej za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia s tým, že žalovaná mala použiť rovnakú hodnotu bodu. Podľa názoru súdu však žalovaná plnila v správnej výške a v tomto sa súd prikláňa k názoru žalovanej, že bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia sú dva odlišné nároky, pre hodnotenie ktorých platia odlišné zásady. Priamo zo zákona č. 437/2004 Z. z. vyplýva, ako je potrebné hodnotiť vznik nároku na SSU a vznik nároku na bolestné. Kým podľa § 9 ods. 1 veta druhá cit. zákona pri určovaní bodového hodnotenia bolesti sa hodnotí akútna fáza bolesti (bez ohľadu na to, kedy je lekárskej posudok vydaný), podľa § 10 ods. 1 veta druhá cit. zák. pri určovaní bodového hodnotenia SSU sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov. Odškodnenie za bolesť patrí za vytrpenú bolesť, nie za budúcu (následnú) bolesť, ktorá sa odškodňuje v rámci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.7.2008 sp. zn. 5Cdo/119/2008). Pri posudzovaní vzniku nároku na bolestné je potrebné brať do úvahy, v ktorom okamihu poškodený bolesť vytrpel. Nie je možné brať do úvahy až okamih, keď možno zdravotný stav poškodeného považovať za ustálený, pretože uvedené platí pre vznik nároku na SSU. Zo žalobkyňou predloženej zdravotnej dokumentácie, lekárskeho posudku, zo záverov znaleckého posudku znaleckej organizácie LEGE ARTIS a aj z vyjadrenia Z.. S. N. v znaleckom posudku mal súd preukázané, že žalobkyňa všetky bolesti, spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením a odstraňovaním jeho následkov, vytrpela v roku 2013, z toho dôvodu žalovaná poskytla žalobkyni plnenie vo výške 8.533,- eur, keďže hodnota jedného bodu pre rok 2013 bola ustanovená vo výške 16,10 eura. Na základe uvedeného súd žalobu žalobkyne v tejto časti, aj čo sa týka príslušenstva, zamietol tak, ako je uvedené vo výroku III. rozsudku.

2.4. K nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie v bode 60. odôvodnenia uviedol, že žalobkyňa pri uplatnení vychádza z listinného dôkazu lekárskeho posudku o sťaženie spoločenského uplatnenia vypracovaného Z.. A. K., posudzujúcim lekárom oddelenia úrazovej chirurgie U. A. B. Q. S. a Z.. A. C., primárom oddelenia zo dňa 1.10.2014, na základe ktorého bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené vo výške 1 350 bodov za položky č. 334, 2x 393a, 396a a 432b. V priebehu konania dňa 2.9.2015 žalovaná plnila žalobkyni za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 20.600,- eur za 1 250 bodov (1 250 bodov x 16,48 eura). Žalovaná vychádzala z odborného vyjadrenia znalcov znaleckej organizácie forensic.sk MV. H. Z., S.. a Z.. S. O. zo dňa 29.7.2015, ktorí na základe predloženej zdravotnej dokumentácie považovali nárok SSU u žalobkyne vyčíslený v lekárskej posudku Z.. A. K. pod jednotlivými položkami za adekvátne, podľa nich nebolo možné priznať položku 396a o počte 100 bodov, nakoľko poranenie pravého kolena nebolo v akútnom poúrazovom období medicínsky objektivizované. V konaní sporným zostal rozdiel zo žalobou uplatňovanej sumy a sumou zaplatenou žalovanou, a to vo výške 1.648,- eur. Na návrh žalovanej súd nariadil znalecké dokazovanie. Súdom ustanovený znalec Z.. S.. N., ktorý predložil znalecký posudok zo dňa 28.5.2017, dospel k záveru, že bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia somatických následkov u žalobkyne je možné priznať jedine za položku 334. Úplná stuhnutosť v pravom lakt'ovom kĺbe (flexia 90-95 stupňov) v počte 200 bodov s tým, že vzhľadom na vysoko nepriaznivú prognózu vývoja zdravotného stavu a trvalý charakter ťažkého obmedzenia hybnosti pravého lakt'ového kĺbu predmetnú položku navýšil o 100 %, t. j. o 200 bodov. SSU žalobkyne teda znalec ohodnotil celkovým

počtom 400 bodov. K spornej položke č. 396a - ľahké obmedzenie hybnosti pravého kolena sa znalec jednoznačne vyjadril, že hodnotenie tejto položky v žiadnom prípade nie je možné akceptovať, nakoľko ani zo zdravotnej dokumentácie po úraze, ani z neskorších nálezov tieto zdravotné ťažkosti žalobkyne nie je možné dať do súvisu s dopravnou nehodou zo dňa 4.11.2013, uvedené ťažkosti nemajú úrazový pôvod, ale sú ťažkosťami z degeneratívneho ochorenia pravého kolenného kĺbu - artrózy. Znalec ďalej konštatoval, že na základe osobného vyšetrenia žalobkyne u nej nezistil žiadne obmedzenie hybnosti ani jedného z oboch bedrových kĺbov, neboli pri dopravnej nehode zo dňa 4.11.2013 poranené. Taktiež zistil, že úraz u žalobkyne nezanechal žiadne plošné jazvy v rozsahu 50 cm², pooperačné jazvy predstavujú iba 8 cm². Žalobkyňa namietala závery znaleckého posudku Z.. S.. N., ktorý si dala aj odborne posúdiť, a to v tom, že v zmysle § 187 CSP tento znalecký posudok neprispel k náležitému objasneniu veci a navrhla pre objektívne posúdenie tohto prípadu, aby bol vypracovaný kontrolný znalecký posudok znaleckou organizáciou. Súd návrhu žalobkyne vyhovel a nariadil kontrolné znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s.r.o. Znalci tejto znaleckej organizácie stanovili celkové bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia somatických následkov u žalobkyne na počet 1 430 bodov, a to položkou 432a. Plošné jazvy plnené súhrnne - 30 bodov, položkou č. 333. Stuhnutie úplné pravého lakt'ového zhybu v nepriaznivom postavení - 300 bodov + 300 bodov po zvýšení a položkou 323b. Stav po porušení panvového kruhu vrátane zmien na pravom stehne - 400 bodov + 400 bodov po zvýšení. K správnosti záverov lekárskeho posudku o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia Z.. A. C. znalci uviedli, že položky 334, 393a, 396a a 432b sú zaradené nesprávne a k odbornému vyjadreniu znaleckej organizácie forensic.sk uviedli, že nesúhlasia so zaradením položky 334, 393a, 432b a súhlasia s nezaradením položky 396. Súd mal preukázané, že znalci znaleckej organizácie, ako to vyplýva z kontrolného znaleckého posudku a z výpovede znalca Z.. Q.. C., znalecký posudok vypracovali po celkovom klinickom vyšetrení žalobkyne a až tak bolo stanovené bodové hodnotenie SSU. Klinické vyšetrenie spočívalo v osobnom vyšetrení poškodenej troma lekármi, zabezpečením röntgenových snímok, vyšetrením magnetickou rezonanciou, posúdením následkov po zlomenine panvy pomocou majeedovho skóre (celosvetovo uznávaný dotazník) pre hodnotenie funkčných následkov pacientov po ťažkom poškodení panvy. Z výpovede znalca Z.. Q.. C. bolo preukázané, že hodnotenie SSU predchádzajúcimi lekármi, ako i znalcom Z.. N., nebolo vykonané na základe komplexného vyšetrenia žalobkyne, a preto hodnotenie SSU ich znaleckou organizáciou sa líši od hodnotenia SSU znalcom Z.. N.. Z výpovede znalca Z.. N., ako i z jeho znaleckého posudku je zrejmé, že znalecký posudok Z.. N. vypracoval len na základe lekárskeho správ a nedostatočným osobným vyšetrením poškodenej Z.. N. pri výsluchu síce tvrdil, že žalobkyňu vyšetril, ale jeho tvrdenie o celkovom osobnom vyšetrení poškodenej bolo vyvrátené výpoveďou žalobkyne. Tá uviedla, že ak by ju bol Z.. N. vyšetril tak, ako vo svojej výpovedi uviedol, nemohol by tvrdiť, že úraz u žalobkyne nezanechal žiadne plošné jazvy (str. 10 ZP M.. N.). Jazvy však boli znaleckou organizáciou preukázané a hodnotené ako plošné jazvy plnené súhrnne 30 bodmi. Na základe uvedeného súd pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v dôsledku ťažkého ublíženia na zdraví dňa 4.11.2013 tak vychádzal z hodnotenia SSU žalobkyne znaleckým posudkom vypracovaným súdom ustanovenou znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s.r.o. Košice zo dňa 28.2.2018. Na základe uvedeného kontrolného znaleckého posudku žalobkyne tak vznikol nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 23.566,40 eura (1 430 bodov x 16,48 eura). Z tejto sumy žalovaná uhradila žalobkyňi čiastku 20.600,- eur, preto súd uložil žalovanej zaplatiť žalobkyňi titulom náhrady za SSU sumu 2.966,40 eura tak, ako je uvedené vo výroku II. rozsudku.

2.5. V bode 62. odôvodnenia sa súd prvej inštancie vysporiadal s návrhom žalobkyne na zmenu žaloby z titulu 50 % zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Súd mal preukázané, že žalobkyňa bola uznaná za invalidnú z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že poškodenie zdravia žalobkyne a jeho dopady sťažujúce možnosti uspokojovania jej životných potrieb a jej spoločenského uplatnenia predstavujú závažný prípad, v ktorom základné odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia nemôže byť dostatočným odškodnením. S prihliadnutím na výsledkami dokazovania preukázanú existenciu okolností hodných osobitného zreteľa, súd pristúpil k zvýšeniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa citovaného zákonného ustanovenia. Vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu, súd dospel k záveru, že

primeraným je zvýšenie tejto náhrady o 20 %, a preto zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia na sumu 4.713,40 eura tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

2.6. Námietkou premlčania vznesenou žalovanou ohľadne uplatnenej zmeny žaloby zo dňa 19.03.2018, a to jej rozšírením o sumu 1.218,40 eura titulom základného SSU a o sumu 659,20 eura titulom 50 %-ného zvýšenia SSU, sa súd zaoberal v bode 67. odôvodnenia. Námietku premlčania považoval súd za nedôvodnú. V čase podania žaloby mala žalobkyňa lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného Z. A. K., posudzujúcim lekárom oddelenia úrazovej chirurgie U. A. B. Q. S.X. a Z. A. C., primárom oddelenia zo dňa 1.10.2014, na základe ktorého bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené vo výške 1 350 bodov. V znaleckom posudku znaleckej organizácie LEGE ARTIS bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené vo výške 1 430 bodov. Uvedený znalecký posudok súd právnenému zástupcovi žalobkyne doručil dňa 12.3.2018. Na podklade tohto kontrolného znaleckého posudku žalobkyňa písomným podaním zo dňa 19.3.2018 podala návrh na rozšírenie žaloby z titulu základu sťaženia spoločenského uplatnenia o 80 bodov a z titulu 50 % zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 40 bodov. Zmena žaloby sa dotýka iba výšky uplatneného nároku, a to vzhľadom na závery kontrolného znaleckého posudku, nie však nároku samotného uplatneného žalobou. Žalobkyňa zmenou žaloby neuplatnila žiaden nový nárok, ale iba to, čo od začiatku konania predstavovalo predmet konania. Žalobkyňa sa o celej škode na zdraví titulom SSU teda dozvedela až doručením znaleckého posudku dňa 12.3.2018 a týmto dňom jej začala plynúť subjektívna premlčacia doba v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V konaní teda nejde zo strany žalobkyne o uplatňovanie premlčaného práva.

2.7. Súd prvej inštancie žalobkyni priznal aj úrok z omeškania, kedy z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že do omeškania s plnením sa žalovaná dostala uplynutím 3 mesiacov a 15 dní od uplatnenia nároku žalobkyňou, teda dňom 29.1.2015. Preto súd podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z náhrady za SSU zo sumy 20.600,- eur sumu 615,63 eura za obdobie od 29.1.2015 do 2.9.2015 a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z náhrady za SSU zo zvyšnej sumy 2.966,40 eura od 29.1.2015 do zaplatenia. Je zrejmé, že žalobkyňa uplatňuje úroky z omeškania s plnením peňažného dlhu priznaného jej síce rozhodnutím súdu, ktorým jej ale bola priznaná náhrada škody na zdraví pozostávajúca zo základného SSU. Nejde teda o prípad priznania mimoriadneho odškodnenia za SSU.

3.1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa aj žalovaná. Odvolací súd rozhodol rozsudkom č. k. 13Co/130/2019-392 zo dňa 08. júla 2020, ktorým napadnutý rozsudok potvrdil. Výrokom II. náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal.

3.2. V odôvodnení rozsudku odvolací súd v bode 18. uviedol, že súd prvej inštancie správne priznal žalovanej bodové ohodnotenie za bolestné vo výške 16,10 eura pre kalendárny rok 2013, a to z dôvodu, že v zmysle ust. § 9 ods. 1 veta druhá zákona č. 437/2004 Z. z., pri určovaní bodového ohodnotenia bolesti sa má hodnotiť akútna fáza bolesti bez ohľadu na to, kedy je lekársky posudok reálne vydaný. Odškodňuje sa totiž vytrpená bolesť, nie tzv. budúca a následná bolesť, ktorá už spadá pod náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Tu odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/119/2008 z 30.07.2008. Je síce zrejmé, že žalobkyňa podstúpila aj následnú rehabilitačnú liečbu v nasledujúcich rokoch, avšak akútna fáza pretrpenej bolesti nastala v rozhodnom kalendárnom roku 2013.

3.3. Súd prvej inštancie taktiež správne posúdil nárok žalobkyne uplatnený podľa ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o nároku žalobkyne na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, keď žalobkyni priznal 20 % navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. V tejto veci súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, okrem iného zistil aj skutočnosť, že žalobkyňa bola uznaná za invalidnú z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, úraz žalobkyne bol v produktívnom veku, pričom táto vykonávala manuálnu prácu ako šička. Rovnako v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v rámci znaleckého dokazovania preukázané, že následky u žalobkyne po úraze sú trvalého charakteru a odborníci očakávajú progresiu rozsahu týchto trvalých následkov. Vzhľadom na individuálne okolnosti tohto prípadu, súd prvej inštancie správne dospel v rámci svojej sudcovskej úvahy k zvýšeniu tejto náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 %. Aj NS SR v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/209/2017 zo dňa 21.6.2018 konštatoval, že úvaha súdu v

zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. nie je celkom voľná, lebo právny predpis ju usmerňuje tým, že rámcovo stanovuje predpoklady pre vznik nároku na základnú výmeru odškodnenia a tiež hľadiská, ktoré treba mať na zreteli. Pokiaľ zákon stanovuje rozpätie prípustného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (až o 50 %), je nepochybné, že rozsah zvýšenia tejto náhrady musí byť diferencovaný. Diferenciácia rozsahu zvýšenia tejto náhrady musí vystihovať individuálne okolnosti každého prípadu. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom. Napriek stupňu poškodenia zdravia žalobkyne nejde v jej prípade o najzávažnejšie možné sťaženie uplatnenia sa v živote, ktoré by odôvodňovalo využitie plného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Na základe uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie pri stanovení zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 % zachoval zásadu primeranosti a svoje právne úvahy, podložené výsledkami vykonaného dokazovania, náležite odôvodnil.

3.4. Vo vzťahu k namietaným procesným pochybeniam súdu prvej inštancie ohľadne vypracovania kontrolného znaleckého posudku, resp. možnosti polozenia otázky pri kontrolnom znaleckom posudku súdom ustanovenému znalcovi, k uvedenému odvolací súd uvádza, že kontrolný znalecký posudok je štandardný dôkazný prostriedok, pričom jedna zo sporových strán takéto kontrolné znalecké dokazovanie navrhne a súd sa s týmto návrhom stotožní, nedochádza ustanovením znalca pre vypracovanie kontrolného znaleckého posudku k porušeniu práva na spravodlivý proces u sporovej strany. Aj v danej veci, práve naopak, došlo na základe kontrolného znaleckého posudku k takému skutkovému zisteniu, že predchádzajúce znalecké posudky neboli vypracované riadne a došlo k pochybeniam znalcov pri ich vypracovaní z toho dôvodu, že pri nich nebol zisťovaný komplexný zdravotný stav žalobkyne. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd konštatuje, že nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces u žalovanej z dôvodu, že odvolací súd u súdu prvej inštancie nevzhladol žiadne procesné pochybenia počas vykonávaného dokazovania tak, ako ich namietala žalovaná.

3.5. Čo sa týka žalovanou vznesenej námietky premlčania nároku žalobkyne uplatneného zmenou žaloby zo dňa 19.03.2018, súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobkyňa predmetnou zmenou žaloby neuplatnila žiaden nový nárok, ale iba to, čo od začiatku konania predstavovalo samotný predmet konania. Tu odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 21Co/84/2014. Odvolací súd má za to, že pokiaľ žalobkyňa v priebehu konania v súlade so závermi znaleckého posudku (vyhotoveného v prebiehajúcom konaní) rozšírila žalobu, neuplatňuje takýmto podaním žiaden nový nárok, ale uplatňuje iba to, čo od začiatku konania predstavovalo samotný predmet konania.

3.6. Námietku žalovanej smerujúcu k priznaným úrokom z omeškania považoval odvolací súd taktiež za nedôvodnú, keďže žalobkyňa patria aj úroky z omeškania v zmysle ňou citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a ich priznanie odvolací súd považuje za dôvodné. Právo žalobkyne na úroky z omeškania jednoznačne vyplývajú z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom predmetný nárok súdna prax bez väčších polemík priznáva. Uviedol rozhodovaciu prax krajských súdov, podľa ktorej úroky z omeškania podľa ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s ust. § 11 ods. 6 predmetného zákona sankcionujú len neskoré prešetrenie a vybavenie poisťnej udalosti. Nezbavia však poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie, a to i v prípade, ak poisťovateľ povinnosti uvedené v ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. splnil včas, teda skončil prešetrenie poisťnej udalosti alebo poskytol vysvetlenie o odmietnutí poisťného plnenia.

4.1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila dovolacími dôvodmi v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP a ust. § 421 ods. 1 písm. a) resp. c) CSP.

4.2. Dôvodnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP videla dovolateľka v pripustení kontrolného znaleckého dokazovania na základe odborného vyjadrenia Z. F., ktoré v konaní nebolo predložené a žalovaná nemala možnosť sa s predmetným názorom Z. F. oboznámiť a k týmto novým skutočnostiam sa v konaní vyjadriť. Súdu prvej inštancie vytkla, že žalobkyňa opakovane predlžoval lehotu na predloženie ďalších návrhov na doplnenie znaleckého dokazovania, a to až do inkriminovaného pojednávania dňa 28.11.2017. Súd prvej inštancie žalovanej nedal žiadnu možnosť vyjadriť sa k novým skutočnostiam, ktoré boli žalobkyňou prezentované na pojednávaní dňa 28.11.2017, neumožnil jej

položiť znaleckej organizácii otázky. Súd prvej inštancie zároveň v rozpore s ust. § 206 a nasl. CSP vykonal dokazovanie v rozsahu, ktorý nebol sporný a rovnako v rozpore s ust. § 253 ods. 2 a 3 CSP neuložil žalobkyni povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania, napriek tomu, že žalovanej nie je známe, že by v priebehu konania bolo žalobkyni priznané súdom oslobodenie od súdneho poplatku. Dovolateľka ďalej argumentovala, že zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov neznamená, že žalobca nie je povinný hradiť trovy dôkazu. Návrh žalovanej na korekciu nesprávneho procesného postupu mal súd prvej inštancie v tomto smere odignorovať. Žalovaná tak v tejto časti dovolania zhrnula, že súd prvej inštancie opakovane v priebehu konania vytváral žalobkyni podstatne priaznivejšie podmienky na preukázanie svojich tvrdení, naopak žalovanej jej podmienky neúmerne sťažoval a komplikoval, čím malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4.3. Žalovaná tiež zastávala názor, že nárok žalobkyne na SSU uplatnený zmenou žaloby zo dňa 19.03.2018, a to jej rozšírením o sumu 1.318,40 Eur (80 bodov x 16,48 Eur) titulom základného SSU a o sumu 659,20 Eur (40 bodov x 16,48 Eur) titulom 50 %-ného zvýšenia SSU, je premlčaný. Uviedla odklon od rozhodnutí NS ČR 29Cdo/2614/2011, 25Cdo/2166/2010, 25Cdo/1952/2012, že v prípade SSU plynie výlučne subjektívna premlčacia doba, a to od ustálenia zdravotného stavu, nie od vydania znaleckého, prípadne kontrolného znaleckého posudku. Na podporu svojich tvrdení uviedla aj rozhodnutie ÚS SR I. ÚS 384/2015 zo dňa 16.09.2015, podľa ktorého pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je rozhodujúci deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby poškodeného nie je teda viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku alebo lekárskej správy dozvie bodové ohodnotenie svojej ujmy.

4.4. Dovolateľka odvolaciemu súdu vytkla nesprávne právne posúdenie aj v časti nároku žalobkyne na úroky z omeškania, uviedla rozsudok NS SR 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018, od ktorého sa mal odvolací súd odkloniť. Dovolací súd (dovolateľka mala zrejme na mysli odvolací súd, pozn. dovolacieho súdu) v danom prípade vôbec neaplikoval špeciálne ustanovenia zákona č. 381/2001 Z. z., inak by musel dospieť k záveru, že žalovaná si svoju zákonnú povinnosť v zmysle ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. splnila, a preto sa nemohla dostať do omeškania.

4.5. Súdom nižšej inštancie vytkla aj nedostatočné odôvodnenie v časti, ktorou žalovanú zaviazali zaplatiť sumu 2.966,40 Eur od dňa 29.01.2015 do zaplataenia, a to napriek tomu, že časť predmetnej sumy, t. j. sumu vo výške 1.318,40 Eur si žalobkyňa uplatnila až podaním doručeným súdu dňa 20.03.2018. Žalovanej tak nebolo zrejme, ako sa ohľadne sumy uplatnenej až dňa 20.03.2018, a to na základe znaleckého posudku zo dňa 28.02.2018, mohla dostať do omeškania už dňa 29.01.2015.

4.6. Záverom dovolateľka navrhla, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/130/2019-392 zo dňa 8.7.2020 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

5.1. K dovolaniu žalovanej sa vyjadril právny zástupca žalobkyne podaním zo dňa 18.11.2020. Zhrnul historickú genézu priebehu znaleckého dokazovania v konaní. K odlišnosti celkového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v kontrolnom znaleckom posudku vypracovaného znaleckou organizáciou LEGE ARTIS došlo z dôvodu, že iné posudky (doposiaľ vypracované v predmetnej veci) nezobrazovali komplexné hodnotenie následkov daného úrazu. Predmetom žaloby, právo na náhradu z titulu základu za sťaženie spoločenského uplatnenia, bola suma 2.966,40 Eur (23.566,4 Eur - 20.600,- Eur). Na základe kontrolného znaleckého posudku predmetom žaloby titulom 50 % náhrady za SSU uplatnenej podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., je suma 11.783,20 Eur. K námietke premlčania na uplatnenie SSU žalobkyňa uviedla, že právo na náhradu škody si uplatnila včas. V predmetnom konaní riadne pokračovala a zmenou návrhu len rozšírila žalobu v zmysle znaleckého posudku znal. org. LEGE ARTIS. Neuplatnila si žiaden nový nárok, ale iba to, čo od počiatku konania predstavovalo predmet konania. Preto vzhľadom na ust. § 112 OZ premlčacia doba po dobu konania nebeží, ale spočíva. K úroku z omeškania žalobkyňa uviedla, že poisťovateľ sa s plnením peňažnej povinnosti v zmysle ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z., v prípade jej neplnenia riadne a včas, dostane do omeškania, bez ohľadu na to, či zašle alebo nezašle oznámenie v zmysle ust. § 11 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 381/2001 Z. z. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. upravuje nárok poškodeného na úrok z omeškania len v súvislosti s porušením povinností poisťovateľa v zmysle ust. § 11 ods. 6, teda porušením povinností poisťovateľa súvisiacich s riadnym a včasným prešetrením poisťnej udalosti. Uvedené ustanovenie sa nijakým spôsobom nezaobera dôsledkami omeškania poisťovateľa v súvislosti s omeškaním pri jeho samotnej povinnosti plniť samotnú náhradu. Na dôsledky omeškania poisťovateľa s

plnením jeho hlavnej povinnosti plniť samotnú náhradu škody aplikoval všeobecný predpis, ktorým je ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dôvody žalovanej uvedené v dovolaní považuje za plne účelové.

6.1. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 2 písm. b) CSP (za dovolateľku koná zamestnanec žalovanej a má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa ako preukázal kópiou VŠ diplomu) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je v časti dôvodné, v dôsledku čoho dovolací súd zrušil časť výroku napadnutého rozsudku a v časti je nedôvodné, procesným následkom čoho je, že vo zvyšku dovolanie zamietol.

7.1. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9.1. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10.1. Dôvodnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP videla dovolateľka v pripustení kontrolného znaleckého dokazovania na základe odborného vyjadrenia Z.. F., ktoré v konaní nebolo predložené a žalovaná nemala možnosť sa s predmetným názorom Z.. F. oboznámiť a k týmto novým skutočnostiam sa v konaní vyjadriť. Súdu prvej inštancie vytkla, že žalobkyni opakovane predlžoval lehotu na predloženie ďalších návrhov na doplnenie znaleckého dokazovania, a to až do inkriminovaného pojednávania dňa 28.11.2017. Súd prvej inštancie žalovanej nedal žiadnu možnosť vyjadriť sa k novým skutočnostiam, ktoré boli žalobkyňou prezentované na pojednávaní dňa 28.11.2017, neumožnil jej položiť znaleckej organizácii otázky. Súd prvej inštancie zároveň v rozpore s ust. § 206 a nasl. CSP vykonal dokazovanie v rozsahu, ktorý nebol sporný a rovnako v rozpore s ust. § 253 ods. 2 a 3 CSP neuložil žalobkyni povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania, napriek tomu, že žalovanej nie je známe, že by v priebehu konania bolo žalobkyni priznané súdom oslobodenie od súdneho poplatku. Dovolateľka ďalej argumentovala, že zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov neznamená, že žalobca nie je povinný hradiť trovy dôkazu. Návrh žalovanej na korekciu nesprávneho procesného postupu mal súd prvej inštancie v tomto smere odignorovať. Žalovaná tak v tejto časti dovolania zhrnula, že súd prvej inštancie opakovane v priebehu konania vytváral žalobkyni podstatne priaznivejšie podmienky na preukázanie svojich tvrdení, naopak žalovanej jej podmienky neúmerne sťažoval a komplikoval, čím malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.2. Dovolací súd sa oboznámil s obsahom celého spisu, priebehom konania, genézou vykonaného dokazovania, vrátane toho znaleckého, na ktorého posúdení sú založené aj napadnuté rozhodnutia súdov nižších inštancií. Námiетка dovolateľky, že súd prvej inštancie opakovane žalobkyni vytváral podstatne priaznivejšie podmienky, pričom žalovanej jej podmienky neúmerne sťažoval, nie je dôvodnou. Stranám

sporu bol v priebehu celého konania ponechaný dostatočný a široký priestor na realizáciu ich procesných práv, o čom svedčí aj skutočnosť, že v konaní bolo prezentovaných, vypočutých a aj predložených niekoľko odborných vyjadrení a znaleckých posudkov. Vo vzťahu k nariadeniu kontrolného znaleckého posudku, ktorý dovolateľka namieta, dovolací súd uvádza, že v súlade s § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

10.3. Súd rozhodne, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná. V danom prípade išlo o komplikovaný prípad ustálenia výšky SSU, ktorý bol vykonaný celkom troma znaleckými posudkami, dvoma odbornými vyjadreniami a viacerými výsluchmi znalcov. Dovolací súd sa v danom prípade plne stotožňuje s odôvodnením odvolacieho súdu, ktorý v odôvodnení rozsudku uviedol, „že kontrolný znalecký posudok je štandardný dôkazný prostriedok, pričom jedna zo sporových strán takéto kontrolné znalecké dokazovanie navrhne a súd sa s týmto návrhom stotožní, nedochádza ustanovením znalca pre vypracovanie kontrolného znaleckého posudku k porušeniu práva na spravodlivý proces u sporovej strany. Aj v danej veci, práve naopak, došlo na základe kontrolného znaleckého posudku k takému skutkovému zisteniu, že prechádzajúce znalecké posudky neboli vypracované riadne a došlo k pochybeniam znalcov pri ich vypracovaní z toho dôvodu, že pri nich nebol zisťovaný komplexný zdravotný stav žalobkyne. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd konštatuje, že nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces u žalovanej z dôvodu, že odvolací súd u súdu prvej inštancie nevzhladol žiadne procesné pochybenia počas vykonávaného dokazovania tak, ako ich namietala žalovaná.“

10.4. Kontrolný znalecký posudok bol žalovanej doručený 12.03.2018 spolu so žiadosťou o vyjadrenie v lehote 15 dní. Žalovaná naň reagovala podaním zo dňa 04.04.2018, v ktorom uviedla, že predmetný nárok žalobkyne bol na súde uplatnený predčasne a nebol uplatnený v súlade so zákonom č. 437/2004 Z. z. Dovolací súd konštatuje, že samotná skutočnosť, že sa žalovaná nestotožnila so spôsobom hodnotenia dôkazov realizovaných súdom nižšieho stupňa, nezakladá dôvodnosť podaného dovolania.

10.5. Dovolateľka vytkla súdu prvej inštancie, že v rozpore s ust. § 253 ods. 2 a 3 CSP neuložil žalobkyni povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania, napriek tomu, že žalovanej nie je známe, že by v priebehu konania bolo žalobkyni priznané súdom oslobodenie od súdneho poplatku. Žalobkyňa podala žalobu dňa 17.02.2015, pričom sa ňou domáhala náhrady škody z ublíženia na zdraví. Zo znenia zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom ku dňu podania žaloby v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. ch) bola žalobkyňa oslobodená od súdnych poplatkov (od poplatku je oslobodený navrhovateľ v konaní o náhrade škody vrátane škody na veciach, ktorá vznikla v súvislosti s ublížením na zdraví). V zmysle komentára k ust. § 253 ods. 2 CSP sa síce uvádza, že oslobodenie od súdneho poplatku musí byť výslovne priznané a nepostačuje zákonné oslobodenie od súdneho poplatku podľa ust. § 4 ZoSP. Tento nedostatok však nie je dôvodom na dôvodnosť dovolacieho argumentu, nakoľko procesné pochybenie súdu prvej inštancie nedosahuje takú intenzitu, ktorá by zakladala dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia z tohto dôvodu. Dovolací súd musel obzvlášť zohľadniť skutočnosť, že kontrolný znalecký posudok sa stal podkladom pre rozhodnutie tak súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, poplatkový režim konania bol založený v

čase účinnosti zákona zakladajúceho oslobodenie od súdneho poplatku, nedodržanie novonastoleného režimu zloženia preddavku na trovy znaleckého dokazovania v zmysle novej právnej úpravy nezakladá vadu zmätočnosti.

10.6. Rovnako tak sa dovolací súd nestotožňuje s tvrdením žalovanej, že súd žalovanej podmienky neúmerne sťažoval a komplikoval, čím malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaná mala možnosť zúčastniť sa pojednávania konaného dňa 28.11.2017, z ktorej neúčasti sa ospravedlnila podaním zo dňa 27.11.2017. K obsahu kontrolného znaleckého posudku mala možnosť vyjadriť sa, tento jej bol doručený a bola jej poskytnutá dostatočná lehota. Dovolací súd tak ani túto argumentáciu dovolateľky nepovažuje za dôvodnú.

11.1. Dovolateľka uplatnila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

11.2. Prípustnosť dovolania dovolateľka odôvodnila nesprávnym právnym posúdením otázky okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby pri uplatnení nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý súdy nižších stupňov počítali od vydania znaleckého, prípadne kontrolného znaleckého posudku a nie od ustálenia zdravotného stavu. Uviedla odklon od rozhodnutí NS ČR 29Cdo/2614/2011, 25Cdo/2166/2010, 25Cdo/1952/2012 a na podporu svojich tvrdení uviedla aj rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 384/2015 zo dňa 16.09.2015, podľa ktorého pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je rozhodujúci deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby poškodeného nie je teda viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku alebo lekárskej správy dozvie bodové ohodnotenie svojej ujmy.

11.3. Dovolací súd konštatuje, že dovolací argument je v tejto časti dôvodný, a súd prvej inštancie ako aj odvolací súd právnu otázku neposúdili správne, keď žalovanej uložili povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2.966,40 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne do 29.1.2015 do zaplataenia. Žalobkyňa na základe kontrolného znaleckého posudku, ktorý sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil počtom bodov 1430 (oproti lekárskeму posudku zo dňa 01.10.2014, ktorý SSU ohodnotil na 1350 bodov), uplatnila náhradu z titulu základu za SSU v sume 2.966,40 (23.566,4 Eur - už žalovanou zaplataených 20.600,- Eur). Tu si ale treba uvedomiť, že technicky ide o rozdiel 180 bodov (100 bodov namieta žalovaná už od začiatku konania, pričom tieto body boli zo strany žalobkyne uplatňované od začiatku konania, 80 bodov je nových priznaných kontrolným znaleckým posudkom, 180b x 16,48 Eur). Spornou tak zostáva celkovo suma 2.996,4 Eur, z ktorej si žalobkyňa uplatnila (okrem iného) dňa 19.03.2018 zmenou žaloby sumu zodpovedajúcu 80 bodom SSU (v celkovej hodnote 80 x 16,48), teda sumu 1.318,4 Eur.

11.4. Dovolací súd v tejto časti uvádza, že ako aj dovolateľka správne uviedla názor krajského súdu potvrdený v rozhodnutí Ústavného súdu ÚS SR I. ÚS 384/2015 zo dňa 16.09.2015, podľa ktorého pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je rozhodujúci deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby poškodeného nie je teda viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku alebo lekárskej správy dozvie bodové ohodnotenie svojej ujmy. Ide o všeobecne akceptovanú a nasledovanú judikatúru a dovolací súd nevidí dôvod odkloniť sa od nej.

11.5. Obdobná situácia bola riešená aj v rozhodnutí NS SR 3Cdo/66/2018 zo dňa 21.03.2019, v ktorom dovolací súd okrem iného uviedol, že „ Ako už bolo uvedené, z hľadiska odškodnenia nie je určujúce, kedy (v akom časovom odstupe od vytrpenia bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia) znalec v súlade s ustanoveniami zákona č. 437/2004 Z. z. vyhotovil posudok. Opačný názor by viedol k tomu, že určujúcimi by nebol objektívny stav (poškodenie zdravia, rozsah vytrpenej bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia), ale okolnosti subjektívnej povahy, podmienené napríklad tým, kedy bolo znalcovi uložené vyhotovenie znaleckého posudku, alebo s akým časovým odstupom ho znalec vypracoval.“

11.6. Vzhľadom na nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu v otázke určenia okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie SSU, musel dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove z 08.07.2020 sp. zn. 13Co/130/2019 v potvrdzujúcej časti, ktorou potvrdil II. výrok napadnutého rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 6C/33/2015-311 zo dňa 17.05.2019 v časti, ktorou

uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2.966,40 eura spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 29.01.2015 do zaplatenia, zrušiť a vec mu v tejto časti vrátiť na ďalšie konanie.

12.1. Dovolateľka odvolaciemu súdu vytkla nesprávne právne posúdenie aj v časti nároku žalobkyne na úroky z omeškania, pričom uviedla rozsudok NS SR 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018. Odvolací súd v danom prípade vôbec neaplikoval špeciálne ustanovenia zákona č. 381/2001 Z. z., inak by musel dospieť k záveru, že žalovaná si svoju zákonnú povinnosť v zmysle ust. § 11 ods. 6 zákona o PZP splnila, a preto sa nemohla dostať do omeškania.

12.2. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o priznaní úrokov z omeškania, kedy z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že do omeškania s plnením sa žalovaná dostala uplynutím 3 mesiacov a 15 dní od uplatnenia nároku žalobkyňou, teda dňom 29.1.2015. Preto súd podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z náhrady za SSU zo sumy 20 600 eur sumu 615,63 eura za obdobie od 29.1.2015 do 2.9.2015 a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z náhrady za SSU zo zvyšnej sumy 2 966,40 eura od 29.1.2015 do zaplatenia.

12.3. Dovolací súd len nad rámec vyššie uvedeného uvádza, že s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie sa v celom rade stotožňuje, odvolací súd v tomto smere odôvodnenie doplnil v bode 22. rozsudku, kedy okrem iného uviedol, že právo žalobkyne na úroky z omeškania jednoznačne vyplývajú z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom predmetný nárok súdna prax bez väčších polemík priznáva. V tejto súvislosti musí dovolací súd uviesť aj skutočnosť, že dovolateľkou uvedený rozsudok NS SR 3Cdo/145/2017 bol nálezom Ústavného súdu SR III. ÚS 309/2020-33 zo dňa 14.10.2021 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Ústavný súd SR v bode 34. svojho odôvodnenia konštatoval, že „poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poisťnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo.“

12.4. Dovolací súd sa predmetnou otázkou („či v prípade omeškania poisťovateľa s poskytnutím poisťného plnenia po uplynutí lehoty podľa § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení je možné na toto omeškanie aplikovať ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.“) po náleze Ústavného súdu SR zaoberal, v uznesení 2Cdo/306/2021 zo dňa 25.04.2022, kedy v celom rozsahu prevzal vyššie uvedený právny názor Ústavného súdu SR.

12.5. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa si podaním zo dňa 14.10.2014 adresovaným žalovanej uplatnila nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaná reagovala podaním zo dňa 30.12.2014, ktorým oznámila, že ukončila šetrenie poisťnej udalosti a úhrada nároku za bolestné predstavovala celkovú výšku 8.533,- Eur, ktoré žalobkyni vyplatila. Vo vzťahu k uplatnenému nároku sťaženia spoločenského uplatnenia uviedla, že prebiehajú konzultácie s odborníkmi, o ďalšom priebehu likvidácie budú žalobkyňu v zákonom stanovenej lehote informovať (č. l. 20). Žalovaná následne adresovala žalobkyni oznámenie zo dňa 02.09.2015, ktorým jej priznala náhradu za SSU v celkovej výške 20.600,- Eur. Dovolací súd uvádza, že oznámenie žalovanej o ďalšom priebehu konzultácii s odborníkmi nie je považované za prešetrenie poisťnej udalosti v zmysle ust. § 11 ods. 6 zákona písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. Ohľadne nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia tak žalovaná reagovala s odstupom takmer jedného kalendárneho roka. V danom prípade tak závery súdu prvej inštancie potvrdené odvolacím súdom boli správne, žalovaná si nesplnila povinnosť v zákonom určenej lehote, z dôvodu čoho jej vznikla povinnosť platiť úroky z omeškania, v zmysle vyššie uvedenej judikatúry po uplynutí 3 mesiacov a 15 dní odo dňa oznámenia poškodeného o poisťnej udalosti.

13.1. Dovolateľka k prípustnosti dovolania uviedla aj dovolací dôvod v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. c), v tejto časti ale nekonkretizovala právnu otázku zákonom vymedzeným spôsobom, ani neuviedla rozdielnu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, v tejto časti je dovolanie neprípustné, nakoľko nie je vymedzené zákonom predpísaným spôsobom.

14.1. K nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že tento nedostatok by zakladal vadu v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd nakoľko dospel k záveru, že dovolanie je v časti namietaného priznania zaplata sumy 2.966,40 Eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 29.01.2015 do zaplata dôvodné, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, v tejto časti potvrdzujúci výrok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) spolu so súvisiacim výrokom V. o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok a výrokom VI., ktorým bola žalovanej uložená povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

14.2. Vo zvyšnej časti dovolanie dovolateľky nie je dôvodné, dovolací súd ho tak v zmysle ust. § 448 CSP zamietol. V ostatných častiach dovolaní nena padnutých ostáva potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nedotknutý.

14.3. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

15.1. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.